

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning:

a) Forslagets baggrund og formål

Lovforslaget præciserer de regler, der gælder for Selvstyrets finansiering af politiske organisationer gennem tilskud.

Den første landstingslov om økonomisk støtte til politisk arbejde blev vedtaget i 1995. Indtil da havde tilskud til politiske organisationer været ydet som en rammebevilling på finansloven, og udbetalt på grundlag af retningslinjer fastsat af et særligt landstingsudvalg. En del af støtten (210.000 kr. pr. parti) var øremærket som tilskud til partisekretær.

Den gældende tilskudslov er vedtaget i 2001, og efterfølgende ændret i 2003, 2005 samt 2006. Med den seneste lovændring ydes hvert parti et årligt grundbeløb på 300.000 kr., hvortil kommer et supplerende beløb på 125.000 kr. pr. mandat.

Med den oprindelige tilskudslovs ikrafttræden i 1996 udgjorde den offentlige økonomiske støtte til politisk arbejde (eksklusive valgtilskud) godt 2,5 mio. kr., fordelt på 5 partier. Mellemliggende ændringer af lovgivningen har bragt den offentlige partistøtte op på godt 5,3 mio. kr. årligt (eksklusive valgtilskud), fordelt på 5 partier. Støtten er således mere end fordoblet i perioden 1996 – 2009.

Hertil kommer imidlertid en betydelig udbygning af den indirekte (ulovhjemlede) partistøtte, blandt andet i form af aflønning af partikonsulenter over budgettet for Inatsisartuts administration. Den indirekte støtte har i dag et omfang og en karakter, som er i tvivlsom overensstemmelse med tilskudsloven, og som samtidig er til hinder for, at offentligheden kan gøre sig bekendt med den samlede størrelse af den offentlige støtte til de politiske organisationer.

Nærværende lovforslag har til formål dels at genskabe faste lovgivningsmæssige rammer for ydelsen af offentlige tilskud til politiske organisationer, dels at genskabe

den transparens i forhold til den offentlige støtte, som er en forudsætning for ydelseens demokratiske legitimitet.

Lovændringen skaber en klar retstilstand ved udtrykkeligt at opregne de indirekte tilskud, som det er tilladt Selvstyret at yde. Direkte og indirekte tilskud kan herefter ikke længere ydes, hvis ikke de har udtrykkelig hjemmel i lov.

Denne ændring skønnes at være i både Inatsisartuts administrations og i partiernes interesse. Inatsisartuts administration og revisorer vil fremover have lettere ved at styre og kontrollere de administrative budgetter, fordi der ikke længere vil være risiko for, at et uventet træk fra partierne på administrationens ressourcer kan føre til merudgifter, der ligger udenfor den administrative ledelses kontrol. Partierne vil til gengæld have klare regler for, hvilke ydelser og faciliteter de kan påregne at benytte sig af uden betaling, ligesom forslaget tilgodeser hensynet til partiernes økonomiske og praktiske uafhængighed.

b) Områder, hvor der i dag ydes indirekte støtte til partiadministrationerne

Som nævnt, har partikonsulenter de seneste år været aflønnet over budgettet for Inatsisartuts administration. Partikonsulenterne har således formelt været ansat af Inatsisartuts administration, uden at denne dog reelt har haft instruktionsbeføjelser i forhold hertil. Det må erkendes, at denne konstruktion udgør en omgåelse af tilskudsloven, ligesom den indebærer indlysende ansættelsesretlige problemer.

Også på en række andre punkter eksisterer der ikke i dag en fuldstændig adskillelse af partisekretariaternes økonomi fra Inatsisartuts budget. På enkelte områder afholdes administrationsudgifter, der direkte relaterer sig til Inatsisartuts partigrupperinger, umiddelbart over Inatsisartuts administrations budget.

Inatsisartuts administration dækker f.eks. partiernes udgifter til tolkning af beslutningsforslag og ordførerindlæg. Inatsisartuts bogholderi har i praksis ikke mulighed for at vurdere, om de fremsendte fakturaer er korrekte, eller hvorvidt de opkrævede honorarer er rimelige i forhold til den leverede ydelse. Dette kan reelt kun kontrolleres af det pågældende parti, som imidlertid ikke selv afholder udgifterne, og derfor heller ikke har særlig anledning eller incitament til at føre en sådan kontrol. På samme måde fratager ordningen partierne et incitament til at nedbringe omkostningerne gennem fremsendelse af det materiale, som skal oversættes, i så god tid, at der ikke skal betales forhøjet takst (hasteopgave-takst).

Også partisekretariaternes kontorhold finansieres i dag i overvejende grad direkte af Inatsisartuts administrationsbudget.

2. Forslagets hovedpunkter:

Forslagets formål er at sikre, at der fremover vil være en klar og veldefineret skillelinje mellem de midler, som landskassen stiller til rådighed for henholdsvis de politiske partiers arbejde og Inatsisartuts administration.

Lovforslaget vil sikre denne adskillelse ved at præcisere, at såvel direkte som indirekte støtte til partierne kræver klar lovhjemmel, og at Selvstyret, og herunder Inatsisartuts administration, således ikke er berettiget til at yde sådan støtte, med mindre den fornødne lovhjemmel foreligger.

Med lovforslagets afgrænsning vil der fremover ikke være hjemmel til følgende vederlagsfri ydelser til partier m.v.:

- Refusion eller betaling af løn til interne og eksterne tolke, konsulenter og sekretærer m.v. samt ydelse af enhver form for personalegoder, herunder forplejning til disse.
- Forbrug af fastnettelefoni.
- Elektrisk og elektronisk kontorudstyr i form af individuelle printere, kopimaskiner, mobiltelefoner, AV-udstyr, smartboards, scannere, mødetelefoner, faxmaskiner med videre.
- Kontormateriale såsom printer- og kopipapir, tonere, blyanter etc.
- Softwarelicencer, aviser og bøger.

Selvstyret vil fortsat have mulighed for at yde følgende ydelser uden beregning:

- Benyttelse af kontor- og mødefaciliteter, der stilles til rådighed i forbindelse med Inatsisartutmedlemmers parlamentariske arbejde, herunder kontorfaciliteter i bredere forstand, såsom
 - mindre depotrum, mindre køkkenfaciliteter, garderober, toiletter, printerrum m.v.
- Kontorfaciliteternes forsyning med vand, el og varme.
- Kontorfaciliteternes ind- og udvendige bygningsvedligehold.
- Kontorrengrøring.
- Kontorenes basale tekniske infrastruktur i form af internet- og telefonstik mv.
- Udgifter til kontorenes internetkommunikation, såfremt ydelsen ligger inden for nærmere fastlagte økonomiske eller tekniske rammer.
- Support af bestemte standard edb-systemer, såfremt de er koblet på Selvstyrets edb-netværk og opfylder de til enhver tid værende standarder for Selvstyrets kommunikations- og sikkerhedsløsninger.

Standardkontormøblement, billeder, tavler, hårde hvidevarer, køkkenmaskiner, service og bestik, m.v. kan i princippet stilles vederlagsfrit til rådighed som en del af kontorfaciliteterne, men der forventes truffet aftale med partierne om, at møblering etc. af kontorer, mødelokaler og øvrige faciliteter fremover varetages af partierne for egen regning.

Lovforslaget indebærer desuden en forhøjelse af partitilskuddene som kompensation for de merudgifter, der følger af forslaget. Der er ved beregningen heraf taget højde for den forventede aftale vedr. eget ansvar for møblering af kontorer og mødelokaler m.v.

Offentligheden har via Landskassens regnskab og via Inatsisartuts årsberetning hidtil haft en vis indsigt i anvendelsen af de af lovforslaget omfattede midler. Offentlighedens fortsatte indsigt i anvendelsen af midlerne søges sikret ved, at Inatsisartuts Formandskab offentliggør indsendte regnskaber over forbrug af tilskudsmidler.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for Grønlands Selvstyre:

3.1 Økonomiske konsekvenser

Lovforslaget er samlet set neutralt for Landskassen. Der vil imidlertid ske overflytning af budgetmidler på kr. 3.145.000 fra hovedkonto 01.10.10 Inatsisartut til hovedkonto 01.06.11 Tilskud til politisk arbejde.

Beløbet er opgjort som et tilnærmet gennemsnit af udgifterne ved de med lovforslaget forbundne opgaver igennem de seneste 4 år. Dog er den andel af de hidtidige udgifter, som ikke vedrører lønninger, forinden beregningen reduceret med 10 % m.h.p. at indarbejde Landstingets beslutning ved EM08 om en reduktion af Landstingets driftsudgifter. Hermed sikres en ligelig fordeling af den af Landstinget vedtagne besparelse.

Som en konsekvens af lovforslaget vil ansættelse og afskedigelse samt løn- og personaleadministration af partiadministrativt personale, så som partikonsulenter, overgå til de politiske partier som rette arbejdsgiver. Det påhviler partierne selv at bringe de hermed fornødne kontrakter m.v. i orden. Alle udgifter til partiadministrativt personale, herunder partikonsulenter, vil med lovens ikrafttræden overgå til partierne selv. Dette indbefatter også udgifter til f.eks. fratrædelsesrejser og bohaveflytning for allerede ansat personale. Et beløb, svarende til partisekretariaternes hidtidige lønudgifter, overføres ved overdragelsen af denne opgave fra Inatsisartuts hovedkonto til hovedkontoen for partitilskud, således at ændringen holdes udgiftsneutral for partierne. Dette beløb indgår i det i foregående afsnit anførte samlede beløb til overførsel.

Lovforslaget hindrer ikke, at kontormøblement m.v. som hidtil kan stilles vederlagsfrit til rådighed sammen med kontorfaciliteterne. I praksis forventes dog indgået en aftale med partierne om, at møblering af kontorer, mødelokaler og øvrige faciliteter fremover varetages af partierne for egen regning. Møblement, som hidtil er stillet til rådighed for partierne, er opført på Inatsisartuts administrations inventarlistes og vil fortsat være Inatsisartuts ejendom. Fremtidig vedligeholdelse og nyanskaffelser skal finansieres af partierne.

3.2 Administrative konsekvenser

Lovforslaget medfører en række administrative lettelser for Inatsisartuts administration, som i dag varetager løbende opgaver i forbindelse med partikonsulenters løn- og ansættelsesforhold, partiernes tolkeudgifter, ansøgninger om udgifter af driftsmæssig karakter, f.eks. møbler, kontorudstyr og inventar, IT-udstyr m.m. Lovforslaget vil medføre en tilsvarende praktisk lettelse af partisekretariaternes arbejde.

Inatsisartuts partier har i dag kun et begrænset antal bolignumre til rådighed hos de offentlige boligselskaber. Såfremt forslaget vedtages må der imidlertid forventes en forøgelse af partiernes eget personale. Det vil derfor kunne blive nødvendigt, at der efter forhandlinger med et eller flere offentlige boligselskaber afsættes et forøget antal bolignumre til partiernes medarbejdere.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

Forslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget har ingen konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser:

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Forholdet til Rigsfællesskabet og Selvstyre:

Forslaget har ingen konsekvenser for Rigsfællesskabet og Selvstyre.

9. Høring af myndigheder og organisationer:

Forslaget er ikke sendt i offentlig høring, da det ikke medfører konsekvenser for borgerne eller erhvervslivet.

Bemærkninger til forslaget enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Ad tilskudslovens § 1, stk. 4.

Bestemmelsen er ny og præciserer, at landstingslov om økonomisk tilskud til politisk arbejde gør udtømmende op med den økonomiske støtte, som Grønlands Selvstyre må yde til partier, kandidatforbund eller enkeltkandidater.

Grønlands Selvstyre omfatter både Naalakkersuisut og Inatsisartut samt disses administrationer. Præciseringen forventes kun at få praktisk betydning for afgrænsningen mellem Inatsisartuts administration og partiernes sekretariater, hvor der i dag i et vist omfang afholdes udgifter, som kan karakteriseres som indirekte støtte.

Bestemmelsen fastslår, at direkte eller indirekte støtte kun må ydes af Selvstyret ved udtrykkelig hjemmel i lovgivningen, herunder landstingslovens øvrige bestemmelser samt anden lovgivning, så som Vederlagsloven. Budgethjemmel eller kutyme vil ikke være tilstrækkelig.

Foruden direkte økonomisk tilskud vedrører bestemmelsen også enhver indirekte økonomisk begunstiggelse, så som fordelagtige lån og garantier, samt gratis eller kunstigt lavt prissatte ydelser, aktiver og brugsrettigheder. Bestemmelsen er derimod ikke til hinder for, at partierne kan modtage varer eller ydelser til markedspriser gennem Inatsisartuts administration.

For eksempel kan det aftales, at Inatsisartuts leverandører regelmæssigt forsyner partikontorerne med kopipapir, såfremt Inatsisartuts udgifter herved fuldt ud dækkes af det pågældende parti.

Det er heller ikke i strid med bestemmelsen, at partierne opnår en forholdsmæssig andel i rabatter, der kan opnås gennem fællesindkøb af f.eks. elektronisk udstyr sammen med administrationen.

Af lovforslaget følger, at f.eks. ordførerindlæg og medlemsforslag fremover skal oversættes for et partis egen regning. Dette ændrer ikke ved partiernes forpligtelse til at sikre den rettidige oversættelse af sådanne dokumenter til Inatsisartuts brug.

Inatsisartuts administration forestår fortsat oversættelsen af udvalgsbetænkninger, også for så vidt angår eventuelle mindretalsudtalelser fra et parti. Ønsker et parti, at partiets egne tolke skal stå for oversættelsen af en mindretalsudtalelse, dækkes udgiften hertil dog af partiet selv.

Ad tilskudslovens § 1, stk. 5.

Bestemmelsen er ny og indeholder en undtagelse fra stk. 4, som bevirker, at Selvstyret vederlagsfrit kan stille kontor- og mødefaciliteter med videre til rådighed til brug for Inatsisartutmedlemmers parlamentariske arbejde. Dermed er det muligt at opretholde den praksis, at Inatsisartutmedlemmer og deres partiadministrative personale kan benytte et antal kontorer på partigangen i tilknytning til Inatsisartuts faciliteter, uden der skal opkræves betaling herfor.

Udtrykket ”*med videre*” skal forstås som et forbehold for vederlagsfri adgang til andre former for lokaler, der på tilsvarende måde som mødelokaler hører med til begrebet ”kontorfaciliteter” i bredere forstand. Dette gælder navnlig for mindre depotrum, mindre køkkenfaciliteter, garderober, toiletter, printerrum m.v. Der vil alene kunne gives adgang til sådanne faciliteter i det omfang adgangen ikke medfører særskilte udgifter for Inatsisartuts administration.

Kontorfaciliteter, som stilles til rådighed efter denne bestemmelse, kan benyttes frit af partierne til andre partipolitiske formål end det umiddelbare parlamentariske arbejde i forbindelse med Inatsisartutsamlinger og udvalgsaktiviteter.

Bestemmelsen indebærer ikke et retskrav på, at Selvstyret skal stille lokaler til rådighed i et bestemt omfang eller i bestemte bygninger eller på bestemte etager. Det er ved loven forudsat, at den hidtidige praksis på området kan fortsætte, og at en udvidelse fra det nuværende niveau kun kan komme på tale, hvis det er sagligt begrundet i Inatsisartuts forhold, navnlig fordi det parlamentariske arbejde øges i et omfang, der gør det nødvendigt at øge kontorarealet for at sikre Inatsisartutmedlemmerne en fortsat tilfredsstillende betjening. En sådan udvidelse vil alene kunne komme på tale efter en forudgående aftale med Naalakkersuisuts centraladministration, som i givet fald vil skulle opgive eksisterende kontorfaciliteter.

De kontorlokaler, som Inatsisartut stiller til rådighed for partier m.v., skal ud fra et ligebehandlingsprincip fordeles forholdsmæssigt på alle partier, kandidatforbund og enkeltkandidater, dog således, at der kan sikres et minimumniveau af hensyn til de mindste grupperinger samt enkeltkandidaterne.

Den vederlagsfri brug af kontor- og mødefaciliteter kan som hidtil udstrækkes til vederlagsfri adgang til vand, el og varme i lokaliteterne, samt det ind- og udvendige bygningsvedligehold. På samme måde behøver administrationen ikke at beregne udgifter for kontorrensning eller den basale tekniske infrastruktur i form af internet- og telefonstik.

Driftsudgifter til kommunikationslinjer (internet, fastnettelefoni) kan ligeledes være omfattet af kriteriet vederlagsfri brug af kontor- og mødefaciliteter med videre, såfremt ydelsen ligger inden for rammerne af, hvad der kan tænkes at være indeholdt i en fastprisaftale ved leje af kontorfaciliteter i f.eks. et kontorhotel. Ud fra dette kriterium kan internetadgang stilles til rådighed gratis, hvis forbruget har ingen eller

kun uvæsentlig betydning for Selvstyrets udgifter på området. Fastnettelefon vil som udgangspunkt falde udenfor, hvad der kan ydes gratis, da der normalt sker forbrugsafhængig afregning af ikke uvæsentlig størrelse.

Kontormøblement, billeder, tavler, hårde hvidevarer, køkkenmaskiner, service og bestik, m.v. kan ifølge lovforslaget i princippet følge vederlagsfrit med kontorfaciliteterne, men der forventes truffet aftale med partierne om, at møblering etc. af kontorer, mødelokaler og øvrige faciliteter fremover varetages af partierne for egen regning.

Uden for begrebet ”kontor- og mødefaciliteter med videre” falder som udgangspunkt elektrisk og elektronisk udstyr i form af individuelle printere, individuelle og fælles kopimaskiner, bærbare computere, mobiltelefoner, AV-udstyr, smartboards, faxmaskiner med videre. Det samme gælder forbrugsmateriale så som printer- og kopipapir, tonere, blyanter etc., samt endvidere softwarelicencer, aviser og bøger.

Af praktiske hensyn vil standard kontor-pc, bærbar pc og netværksprintere til brug for de enkelte medlemmer af Inatsisartut fortsat anses som faldende inden for begrebet ”kontor- og mødefaciliteter med videre”. Dette skyldes, at det vurderes som værende til fordel for det parlamentariske arbejde som helhed, at Inatsisartuts medlemmer er koblet op på et fælles standardnetværk, med den driftsmæssige sikkerhed og stabilitet der følger heraf, hvilket tilsiger, at der bør kunne tilsikres en systemmæssig standardisering og anti-virus sikring af udstyret uden løbende forbrug af væsentlige IT ressourcer. Udgifter til support af Inatsisartutmedlemmernes standard kontor-pc og netværksprintere vil således fortsat skulle afholdes af Inatsisartuts administration. Inatsisartuts administration vil fortsat have mulighed for at fastlægge praktiske retningslinjer for udstyrets anvendelse og begrænse adgangen hertil, f.eks. i tilfælde af misbrug.

I det omfang, at Inatsisartutmedlemmerne og det partiadministrative personale kobles på Selvstyrets edb-netværk, gør nogle særlige forhold sig gældende. Selvstyret opretholder særlige standarder for kommunikationsløsninger og sikkerhedspolitik for computere, der er tilsluttet netværket. Der vil således være standardløsninger for bestemte software- og kommunikationsløsninger, så som styresystem, sikkerhedsprogrammer, mail, sagsbehandlingssystem og anden kontorsoftware. I det omfang, at partierne vælger disse standardløsninger, kan administrationen yde vederlagsfri bistand til installation, vedligeholdelse og anden support af både hardware- og softwaresystemer som en del af kontorfaciliteternes infrastruktur. Der vil derimod ikke kunne ydes vederlagsfri service til ikke-standardiserede løsninger.

På partigangen er der i dag etableret fælles kopirum til brug for Inatsisartuts medlemmer og partisekretariater. Med lovforslaget vil Inatsisartuts administration ikke længere varetage driften af disse kopirum, herunder udgifterne til forbrugsvarer så som tonere og kopipapir. Udgifterne til driften af kopirum overgår herefter til de politiske partier. Partierne har efter eget skøn og behov mulighed for at indgå praktiske samarbejdsaftaler om drift og support af kopirum med Inatsisartuts administration eller med eksterne leverandører. Den praktiske betydning af kopirum

forventes at falde i de kommende år grundet overgang til ren elektronisk kommunikation og omdeling.

Bestemmelsen giver ikke noget parti eller Inatsisartutmedlem nye retskrav på at modtage ydelser.

Til nr. 2 og 3.

Bestemmelsen forhøjer de beløb, som der ydes partierne, kandidatforbund og enkeltkandidater i henholdsvis grundtilskud og mandattilskud med 350.000 kr., henholdsvis 45.000 kr. forhøjelsen sker for at kompensere partierne for merudgifter, som lovændringen påfører dem, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4.

Bestemmelsen er ny. Offentligheden har via Landskassens regnskab og via Inatsisartuts årsberetning hidtil haft en vis indsigt i anvendelsen af de midler, som nu foreslås overført fra Inatsisartuts administration til partierne. Offentligheden har imidlertid hidtil ikke haft formel adgang til indsigt i de politiske partiers økonomi. Med overførslen opstår der således en risiko for, at offentlighedens informationsadgang begrænses i fh.t. det i dag gældende niveau. Dette anses for uhensigtsmæssigt. For at undgå dette problem foreslås det i nærværende bestemmelse, at Inatsisartuts Formandskab pålægges at offentliggøre indsendte regnskaber for anvendelsen af udbetalte tilskudsmidler. Såfremt et parti vælger at indsende partiets samlede årsregnskab vil dette således blive offentliggjort. Et parti kan dog nøjes med at indsende et regnskab, der alene omfatter det offentlige tilskud. Offentliggørelse kan f.eks. ske via Inatsisartuts hjemmeside.

Til nr. 5, 6 og 7.

Ændringerne bringer landstingslovens terminologi i overensstemmelse med terminologien i lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2010, det vil sige ved starten af det kommende finansår.